

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ БИТАМАН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

422725, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Олы Битаман авылы, Мәскәү ур., 2

Тел./факс: +7(84365) 62-8-47, e-mail: Bbit.Vsg@tatar.ru

**СОВЕТ БОЛЬШЕБИТАМАНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422725 Республика Татарстан, Высокогорский район,
с.Большой Битаман, ул.Московская., 2

**КАРАР
21 ичә апрель 2021ел.**

**РЕШЕНИЕ
№ 26**

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлегендә Инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру Тәртибен раслау турында

2020 елның 20 июлендәге 236-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга үзгәрешләр керту турында», 2020 елның 20 июлендәге 216-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе Бюджет кодексына үзгәрешләр керту турында» Федераль законнар нигезендә, Олы Битаман авыл жирлеге Советы,

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлегендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру Тәртибен әлеге каарата қушымта нигезендә расларга.
2. Олы Битаман авыл жирлеге Башкарма комитетын инициатив проектларны карау эшләрен оештыруга, шулай ук аларны Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлегендә конкурс нигезендә сайлап алуны уздыруга жаваплы вәкаләтле орган итеп билгеләргә.
3. Әлеге каарны авыл жирлегенең рәсми стендларында, Биектау муниципаль районының рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> авыл жирлекләре бүлгөндә һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
4. Каараны бастырганнан (халыкка житкергәннән) соң үз коченә керә.
5. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе,
Авыл жирлеге Башлыгы

А.Ә.Әминов

Расланган

Биектау муниципаль районы Олы
Битаман авыл жирлегеге Советының
2021 елның 21 апрелендә №26
Каары белән

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл
жирлегендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү, карау,
шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру
Тәртибе**

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Өлдөр Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирлегендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү Тәртибе (алга таба - Тәртип) гомуми нигезләмәләрне, Олы Битаман авыл жирлегендә (алга таба – жирлек) шулай ук инициатив проектларны күрсәтү, керту, карау процедураларын гамәлгә ашыру, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү кагыйдәләрен билгели.

2. Основные понятия, используемые для целей настоящего Порядка:

1) инициатив проектлар - жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирлекнең жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча жирлек халкы очен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны жирлек территориясендә, территориясе өлешендә гамәлгә ашыру максатларында әлгә Тәртип нигезендә проектлар инициаторлары тарафыннан эшләнгән һәм тәкъдим ителгән проектлар.

Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган жирлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советы каары белән билгеләнә;

2) инициатив түләүләр - конкрет инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында ирекле рәвештә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына күчерелә торган гражданнарының, индивидуаль эшмәкәрләрнең һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә төзелгән юридик затларның шәхси акчалары яисә проект инициаторлары тарафыннан жәлеп ителгән акчалар;

3) килештерү комиссиясе - инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү максатларында төзелгән жирлек Башкарма комитетының даими эшләүче коллегиаль органы;

4) проект инициаторлары - 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда (алга таба - Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында законнар), шулай ук әлгә Тәртиптә билгеләнгән таләпләргә туры килә торган физик һәм юридик затлар;

5) вәкаләтле орган – жирлектә инициатив проектларны карау эшләрен оештыруга, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алууга жаваплы Олы Битаман авыл жирлегеге Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет);

б) инициатив проектларны күрсәтү, керту, карау, шулай ук аларны жирлектә конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү эшчәнлегендә катнашучылар (алга таба - инициатив эшчәнлектә катнашучылар):

Килештерү комиссиясе;

проект инициаторлары;

вәкаләтле орган;

жирлек Башкарма комитетының тармак (функциональ) органнары;

Олы Битаман авыл жирлеге Советы.

2 бүлек. Инициатив проектларны күрсәтү тәртибе

1. Инициатив проектларны күрсәтү проектлар инициаторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Проектларның инициаторлары булырга мөмкин:

уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә өч граждан булган инициатив төркемнәр;

жирлек территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи территориаль ижтимагый үзидарә органнары;

жирлек территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи шәхси эшмәкәрләр;

жирлек территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи юридик затлар, шул исәптән социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар (алга таба - СОНКО).

3. Проект инициаторлары тарафыннан тәкъдим ителә торган инициатив проектлар өлеге Тәртипкә 1 нче күшымта нигезендә төzelә һәм Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында законнарда, шулай ук өлеге Тәртиптә билгеләнгән белешмәләрне үз эченә алырга тиеш.

4. Чираттагы финанс елында гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган (планлаштырыла торган) инициатив проектлар агымдагы финанс елында проектлар инициаторлары тарафыннан тәкъдим ителергә мөмкин.

3 бүлек. Инициатив проектлар турында фикер алышу тәртибе

1. Инициатив проект, аны жирлек Башкарма комитетына керткәнчे, гражданнар жыенында, жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, инициатив проект турында фикер алышу, аның жирлек яки аның өлеше халкы мәнфәгатьләренә туры килүен билгеләү, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатчанлығын билгеләү, шулай ук инициатив проектларга ярдәм итү турында каар гражданнарның жыенында, жыелышында, конференциясендә каралырга тиеш.

Инициатив проектларны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән Олы Битаман авыл жирлеге территориясен яисә территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе Олы Битаман авыл жирлеге Советы каары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Инициатив проектны яклау мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау гражданнардан сорашып белешү, аларның имзаларын жыю юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Инициатив проектны яклау мәсьәләсе буенча гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән гражданнарның фикерләрен ачыклау Тәртибе Олы Битаман авыл жирлеге Советы карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бер жыенда, бер жыелышта, гражданнарның бер конференциясендә яки гражданнардан бер сораштыру уздырганда берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

3. Гражданнарның жыенның, жыелышын, конференциясен һәм сораштыруны уздыру, имзаларын жыю Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турындагы законнар, жирлек Уставы, шулай ук жирлек Советы карарлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4 бүлек. Инициатив проектларны кертү тәртибе

1. Инициатив проектны кертү, проект составына керә торган жирлектә яшәүчеләр тарафыннан инициатив проектны яклауны раслаучы документлар һәм материаллар, гражданнарның жыенны, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнарның сорашып белешү нәтижәләре һәм (яисә) имзланган кәгазыләре белән инициатив проектның вәкаләтле органына жибәрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Проект инициаторы булып физик затлар торган очракта, инициатив проектка аларның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә әлеге Тәртипкә 3 нче кушымта нигезендә китерелгән форма буенча төзелгән ризалыгы бирелә.

2. Инициатив проектны жирлек Башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат Биектау муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында инициатив проект жирлек башкарма комитетына кертелгән көннән алыш өч эш көне эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм инициатив проектта күрсәтелгән белешмәләрне, шулай ук проектның инициаторлары турында белешмәләрне үз эченә алыша тиеш.

3. Бер үк вакытта гражданнар жирлек Башкарма комитетына үзләренең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен, аларны тәкъдим итү срокын күрсәтеп, тәкъдим итү мөмкинлеге турында хәбәр итә, ә ул биш эш көненнән дә ким була алмый.

Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен жирлекнән уналты яшькә житкән халкы жибәрергә хокуклы.

5 бүлек. Инициатив проектларны карау тәртибе

1. Жирлек Башкарма комитетына кертелгән инициатив проект кертелгән көненнән алыш 30 көн эчендә, әлеге Тәртипнен 2, 3 бүлекләре, әлеге Тәртипнен 4 бүлегенең 1 пункты нигезендә билгеләнгән таләпләргә туры килүе һичшикsez каралырга тиеш.

2. Инициатив проектлар аларны жирлек Башкарма комитетына керткән көннән алып өч эш көне эчендә вәкаләтле орган тарафынан жирлек Башкарма комитетының кертелгән инициатив проект туры килгән эшчәнлек юнәлешләренә житәкчелек иткән белгеч адресына жибәрелә.

3. Инициатив проект кертелгән эшчәнлекнәң юнәлешләрен алып баручы жирлек Башкарма комитеты белгече вәкаләтле орган адресына тиешле инициатив проектны гамәлгә ашыруның хокуклылыгы, мөмкинлеге, максатка ярашлылыгы турында бәяләмә әзерләүне һәм жибәрүне гамәлгә ашыра.

Һәр инициатив проект буенча бәяләмә әзерләү һәм жибәрү инициатив проект эшчәнлек юнәлешләрен алып баручы жирлек Башкарма комитеты белгеченә кергән көннән алып 10 календарь көннән дә соңга калмычка гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, вәкаләтле орган конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторына хәбәр итә.

5. Элеге бүлекнәң 7 пунктының 1-5 бүлекләрендә күрсәтелгән очракларда конкурс нигезендә сайлап ауга инициатив проектлар кертелми.

6. Жирлек Башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карагларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендей эшләүне жирлек бюджеты турындағы карап белән караган һәм (яисә) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турындағы карага үзгәрешләр керту) нигезендә тиешле максатларга бюджет ассигнованиеләре чикләрендә дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек Башкарма комитеты түбәндәге очракларның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карап кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнен һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, жирлек Уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирлекнәң жирле үзидарә органнарының кирәkle вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганга, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкин булмау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle, барлыкка килу чыганагы инициатив түләүләре булмаган чаралар күләмендә жирлек бюджеты акчалары булмау;

5) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Жирлек Башкарма комитеты, проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә, шулай ук аны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органы каравына тәкъдим итәргә хокуклы, ә әлеге бүлекнәң 7 пунктының 5 пунктчасында караган очракта тиеш.

9. Жирлек Башкарма комитеты инициатив проектларны карауга бэйле мэсьэлэлэр буенча инициатив эшчэнлектэ катнашучыларның үзара хезмэttэшлэгэ тэргибэ жирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

6 бүлек. Инициатив проектларны Килештерү комиссиясе тарафыннан карау һөм конкурс нигезендэ сайлап алуны уздыру тэргибэ

1. Элэгэ Тэргипнең 5 бүлэгнен 4 пунктында билгелэнгэн очракта, инициатив проектлар Килештерү комиссиясе уздыра торган конкурс нигезендэ сайлап алынырга тиеш.

2. Килештерү комиссиясенең составы жирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3. Инициатив проектларны сайлап алу элэгэ Тэргипнең 7 бүлэгндэ билгелэнгэн инициатив проектларны бэялэү методикасы һөм критерийлары нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

4. Инициатив проектны карау нэтижэлэре буенча Килештерү комиссиясе түбэндэгэ каараларның берсен кабул итэ:

- 1) инициатив проектны конкурс сайлавын узган дип танырга;
- 2) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип танырга.

5. Килештерү комиссиясе каары тэкъдим ителгэн һөр инициатив проект буенча кабул ителэ.

7 бүлек. Инициатив проектларны бэялэү методикасы һөм критерийлары

1. Инициатив проектларны бэялэү методикасы бэялэүнен билгелэнгэн критерийлары буенча инициатив проектны йомгаклау бэялэвен исэплэү алгоритмын билгели.

2. Инициатив проектларны бэялэү критерийлары исемлеге һөм аларның баллы эхэмийте элэгэ Тэргипкэ 2 нче кушымта белэн билгелэнэ.

3. Инициатив проектны бэялэү һөр инициатив проект буенча аерым гамэлгэ ашырыла.

4. Инициатив проектны һөр критерий буенча бэялэү балларда билгелэнэ.

5. Инициатив проектның максималь йомгаклау бэялэмэс 100 балл, минималь 0 балл тэшкил итэ.

6. Конкурс сайлавын узган дип, йомгаклау бэялэве нэтижэлэре буенча 50 һөм андан да күбрэк балл жыйган инициатив проектлар дип санала.

Барлык инициатив проектларны гамэлгэ ашыруга жирлек бюджетында кааралган бюджет ассигнованиелэре житмэгэндэ, конкурста сайлап алуны узган дип инд күп балл жыйган инициатив проектлар исэплэнэ, аларны гамэлгэ ашыру жирлек бюджеты акчалары исэбеннэн жирлек бюджетында кааралган бюджет ассигнованиелэре күләмнэрэ чиклэрэндэ мөмкин.

7. Инициатив проектны йомгаклап бэялэү түбэндэгэ формула буенча исэплэнэ:

Ик = (П(ПКОкi)) x ($\sum(P_{kg})$),
монда:

Ик - инициатив проектның әлеге Тәртипкә 2 нче күшымтада күрсәтелгән критерийларны үтәүне исәпкә алып исәпләнгән йомгаклау бәяләмәсе;

ki - Әлеге Тәртипнен 2 нче күшымтасында күрсәтелгән «Гомуми критерийлар» төркеменә керүче күп санлы критерийлар.

ki критерийларының һәрберсе 0 яки 1 билгесен алырга мөмкин;

П(ПКОКи) - «Конкурс сайлавын узу критерийлары» төркеменә керә торган һәр критерий буенча проектка бирелгән баллар тапкырчығышы;

kg - Әлеге Тәртипнен 2 нче күшымтасында күрсәтелгән "Рейтинг критерийлары" төркеменә керүче күп санлы критерийлар;

Σ(Pkg) - инициативалы проектка "Конкурс сайлавын узу критерийлары" төркеменә керә торган һәр критерий буенча баллар суммасы.

kg критерийларының һәркайсы әлеге Тәртипкә 2 нче күшымтада күрсәтелгән күрсәткечләр чикләрендә критерийларны башкару дәрәжәсенә туры килә торган әһәмият алырга мөмкин.

8 бүлек. Килештерү комиссиясенең формалаштыру һәм эшчәнлеге тәртибе

1. Килештерү комиссиясенең составы жирлек Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Шул ук вакытта Килештерү комиссиясе әгъзаларының гомуми санының яртысы жирлек депутатлары Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш.

2. Килештерү комиссиясе утырышларында Килештерү комиссиясе әгъзалары булмаган чакырылган затлар катнашырга мөмкин.

3. Проектларның инициаторлары һәм аларның вәкилләре утырышта карала торган инициатив проектлар буенча үз позицияләрен бәян итү өчен чакырылган затлар сыйфатында Килештерү комиссиясе утырышында катнаша ала.

4. Килештерү комиссиясе түбәндәге функцияләрне башкара:

әлеге Тәртипнен 2 нче күшымтасы нигезендә инициатив проектларны бәяләү критерийлары нигезендә конкурс нигезендә сайлап алуда катнашу өчен тәкъдим ителгән инициативалы проектларны карый, бәяли;

инициатив проектларның йомгаклау бәяләмәсен формалаштыра;

инициатив проектны конкурс сайлавын узган яисә узмаган дип тану турында карар қабул итә.

5. Килештерү комиссиясе Килештерү комиссиясе рәисеннән, Килештерү комиссиясе рәисе урынбасарыннан, Килештерү комиссиясе секретареннән һәм Килештерү комиссиясе әгъзаларыннан гыйбарәт.

6. Килештерү комиссиясе әгъзаларының вәкаләтләре:

1) Килештерү комиссиясе рәисе:

Килештерү комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә, аның эшен оештыра;

Килештерү комиссиясе утырышларын алыш бара, утырышлар беркетмәләренә имза сала;

Килештерү комиссиясе қабул иткән каарларны гамәлгә ашыруны гомуми контролльдә тота;

Килештерү комиссиясе эшендә Килештерү комиссиясе әгъзасы сыйфатында катнаша;

2) Килештерүү комиссиясе рэисе урынбасары:
рэис булмаганда, Килештерүү комиссиясе рэисе вәкаләтләрен башкара;
Килештерүү комиссиясе эшендә Килештерүү комиссиясе өгъзасы сыйфатында катнаша;

3) Килештерүү комиссиясе секретаре:

Килештерүү комиссиясенең чираттагы утырышының көн тәртибе проектын формалаштыра;

Килештерүү комиссиясе утырышына материаллар өзөрләүне тәэмүн итә;

Килештерүү комиссиясе өгъзаларына аның чираттагы утырышлары турында хәбәр итә;

Килештерүү комиссиясенең утырышлар беркетмәләрен алып бара һәм имзалый;

Килештерүү комиссиясе эшендә килешүү комиссиясе өгъзасы сыйфатында катнаша;

4) Килештерүү комиссиясе өгъзалары:

тәкъдим ителгән инициатив проектларны карауны һәм бәяләүне гамәлгә ашыралар;

тавыш бирүдә һәм инициатив проектны конкурс сайлавын узган яисә узмаган дип тану турында каарлар кабул итүдә катнашалар.

7. Әгәр утырышка аның өгъзаларының расланган составының кимендә яртысы катнашса, Килештерүү комиссиясе каарлар кабул итәргә хокуклы.

8. Конкурста сайлап алуны узган инициатив проектлар турында Килештерүү комиссиясе каары утырышта катнашучы затларның күпчелек тавышы белән ачык тавыш бири юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигезләнгән очракта, комиссиянен утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч була.

9. Килештерүү комиссиясе каарлары беркетмәләр белән Килештерүү комиссиясе утырыши көненнән алып 4 эш көне эчендә рәсмиләштерелә, Килештерүү комиссиясе рэисе һәм секретаре тарафыннан имзалана һәм беркетмәгә имза салынган көннән алып 1 эш көне эчендә Килештерүү комиссиясе өгъзаларына җибәрелә.

Беркетмәдә катнашучылар исемлеге, утырышта караган мәсьәләләр исемлеге һәм алар буенча каар күрсәтелә.

9 бүлек. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру тәртибе

1. Килештерүү комиссиясе утырыши беркетмәсе нигезендә жирлек муниципаль программалары координаторлары инициатив проектларны гамәлгә ашыру чараларын ирлек муниципаль программалары составына кертүне тәэмүн итәләр.

2. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру үзара финанслашу шартларында жирлек бюджеты акчалары, инициатив проектта караган күләмдә инициативалы түләүләр исәбеннән һәм (яки) проект инициаторының үзенең һәм (яки) жәлеп ителгән көчләр белән инициатив проектта караган күләмдә һәм (яисә) ирекле мөлкәти һәм (яисә) инициатив проектны гамәлгә ашыруда хезмәт катнашучы белән гамәлгә ашырыла.

3. Проект инициаторы, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән аны гамәлгә ашыра башлаганчы, жирлек Башкарма комитеты белән төзелгән иганә шартнамәсе нигезендә жирлек бюджеты кеременә инициатив түләүләр кертүне тәэммин итә һәм (яисә) жирлек Башкарма комитеты белән мөлкәтне ирекле иганә белән иганә иту шартнамәсен һәм (яисә) инициатив проектны гамәлгә ашыру буенча түләүсез хезмәт күрсәтүләр/эшләр башкару шартнамәсен төзи.

4. Инициатив эшчәнлектә катнашучыларның иганә шартнамәләре төзүгә, түләүсез хезмәтләр күрсәтүгә/эшләр башкаруга, инициатив түләүләрне кертүгә һәм кире кайтаруга бәйле мәсьәләләр буенча үзара хезмәттәшлеге тәртибе үзара эшчәнлек регламенты белән билгеләнә.

5. Инициатив түләүләрне исәпкә алу һәр проект буенча аерым башкарыла.

6. Аккумуляцияләнгән инициатив түләүләрне максатчан тотуны тикшереп тору Россия Федерациясе бюджет законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп торуны қысаларында тиешле инициатив проектларны гамәлгә ашыру каралган жирлек муниципаль программалары координаторлары гамәлгә ашыра.

Проектның инициаторлары, жирлек территорияндә яшәүче гражданнарның жылены, жыельышы яисә конференциясе белән вәкаләтле башка гражданныар, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган формаларда гамәлгә ашыруны жәмәгать контролендә тотарга хокуклы.

8. Проект инициаторлары яки аларның вәкилләре товарлар китерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәту нәтижәләрен алуда мәжбүри катнашалар.

Килештерү комиссиясе әгъзалары товарлар китерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәту нәтижәләрен кабул итүдә катнашу хокукуна ия.

9. Проект инициаторы, Килештерү комиссиясе әгъзалары инициатив проектны гамәлгә ашыруга кабул ителгән проект барышы турындагы мәгълуматтан файдалану хокукуна ия.

10. Составына инициатив проектны гамәлгә ашыру чаралары кертелгән жирлек муниципаль программалары координаторлары хисап аенنان соң килүче айның 5 чисlosыннан да соңга калмыйча инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында жирлек Башкарма комитетына хисап бирә.

11. Жирлекнән муниципаль программалар координаторлары инициатив проект гамәлгә ашырылган елның 31 декабренә кадәр инициатив проектны гамәлгә ашыруның тәмамлануын раслый торган документлар (кабул иту актлары, башкарылган эшләр актлары, күрсәтелгән хезмәт күрсәтүләр актлары, түләүне раслый торган документлар, проектны гамәлгә ашыруга жәмәгать контроле уздыру максатларында төркемнәр жыельышлары беркетмәләре, фотолар һәм башкалар) жирлек Башкарма комитетына җибәрүне тәэммин итәләр.

12. Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан инициатив проектны карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның ирекле һәм (яисә) хезмәт катнашу турында, бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендәге Биектау муниципаль районы рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

13. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында хисап инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алыш 30 календарь көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм Биектау муниципаль районының рәсми порталында авыл җирлекләре бүлегендә урнаштырылырга тиеш.

10 бүлек. Инициатив түләүләр суммасын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе

1. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта йә инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары буенча инициатив түләүләрдән калдык булган очракта, инициатив түләүләр аларны җирлек бюджетына күчергән проект инициаторларына кайтарылырга тиеш (алга таба - кайтарылырга тиешле акчалар).

2. Проект инициаторларына кайтарылырга тиешле акчалар күләме инициатив проектны үзара финанслауның процент нисбәтеннән чыгып исәпләнә.

3. Проект инициаторлары, инициатив түләүләрне кире кайтару максатларында, банк реквизитларын күрсәтеп, җирлек Башкарма комитетына акчаларны кире кайтаруга гариза бирә.

4. Җирлек Башкарма комитеты гариза кергән көннән соң 5 эш көне эчендә акчаларны кире кайтаруны гамәлгә ашыра.

Тәртипкә 1 нче күшүмтә

Инициатив проект

«_____» 20__ ел

№ т/б	Инициатив проектка гомуми характеристика	Мәгълүматлар
1.	Инициатив проект исеме	
2.	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә аларны хәл итүгэ инициатив проект юнәлдерелгэн жирлекнен жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуку бирелгэн жирле эhэмияттәге мэсьәләләр яисә башка мэсьәләләр	
3.	Инициатив проектны гамәлгә ашыру территориясе	
4.	Инициатив проектның максаты hәм бурычлары	
5.	Инициатив проектның тасвиrlамасы (проблеманы тасвиrlау hәм аның актуальлеген (кисkenлеген), аны хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү, инициатив проектны гамәлгә ашыру чараларын тасвиrlау)	
6.	Инициатив проектны гамәлгә ашырудан көтелә торган нәтижәләр	
7	Финанслау тәмамланғаннан соң (файдалану, тоту h.б.) инициатив проектны алга таба үстерү тасвиrlамасы	
8.	Турыдан-туры файда алушылар саны (кеше) (турыдан-туры файда алушылар санын билгеләү механизмын күрсәтергә)	
9.	Инициатив проектны гамәлгә ашыру сроклары	
10.	Проект инициаторы турында мәгълүмат (Ф.И.О. (физик затлар өчен), исеме (юридик затлар өчен)	
11.	Инициатив проектның гомуми бәясе	
12.	Инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен жирлек бюджеты акчалары	
13.	Проект инициаторы тарафыннан тәэмин ителә торган инициатив түләүләр күләме, шул исәптән:	
13.1.	Гражданнарың акчалата чаралары	
13.2.	Юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең акчалары	
14.	Проект инициаторы тарафыннан тәэмин ителә торган акча булмаган кертемнең күләме, шул исәптән:	
14.1.	Гражданнарың акчалата булмаган кертеме (ирекле мөлкәт катнашуы, хезмәт катнашуы)	

14.2. Юридик затларның, индивидуаль эшкуарларның (ихтыярый мөлкети катнашуның, хезмәт катнашуның) акчалата булмаган кертеме

Проектның инициаторы(лары)
(инициаторның вәкиле) _____
_____
(имза)

Ф.И.О.

(имза)

Күшымталар:

1. Инициатив проектның күздә төткөн бәясен һәм (яисә) проект-смета (смета) документациясен исәпләү һәм нигезләү.
  2. Проект инициаторы (инициатор вәкиле) тарафыннан имзаланган, аңа инициатив түләүләрне һәм (яисә) ихтыярый мөлкәти катнашуны тәэммин итү һәм (яисә) инициатив проектны гамәлгә ашыруда хезмәт катнашуы буенча йөкләмәләр булган гарантияле хат.
  3. Проект инициаторының вәкаләтләрен раслыый торган документлар: паспорт күчермәсе, ышанычнамә күчермәсе (кирәк булган очракта), житәкчене билгеләү турында карап, устав күчермәсе һәм вәкаләтләрне раслыый торган башка документлар.
  4. Инициатив проектка тәкъдир итү материаллары (инициатив проектны визуализацияләү чараларын кулланып).
  5. Кирәклө булганда өстәмә материаллар (сызымнар, макетлар, график материаллар һәм башкалар).
  6. Проект инициаторының (инициатив төркем вәкиленен) шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалығы.

Тәртипкә 2 нче күшүмтә

Инициатив проектны бәяләү критерийлары

Критерий №	Критерий/ критерийлар төркеме исеме	Критерий буенча баллар
1.	Конкурста сайлап алуны узу критерийлары (ПКОк)	
1.1.	Инициатив проектны гамәлгә ашыру бары тик түбәндәгеләренә мәнфәгатьләренә хезмәт итүче чараптар үткәрүне, объектларны төзүне (реконструкцияләүне), ремонтлауны, төзекләндерүне күздә tota: хосусый коммерция эшчәнлеге (шәхси предприятиеләр, бар, рестораннар h.b.); дини оешмалар (чиркәүләр, мәчетләр h.b.); аерым этник төркемнәр	
	эйе	0
	юк	1
1.2.	Жирлек бюджет чарапары суммасы 1 500 мең сумнан артып китә.	
	эйе	0
	юк	1
«Конкурста сайлап алуны узу критерийлары» нәтижәсө:		«Проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узу критерийлары» төркеменә көргөн һәр критерий буенча проектка бирелгән баллар тапкырчыгышы
2.	Рейтинг критерийлары, (Рк)	
2.1.	Инициатив проектны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге:	
2.1.1.	Инициатив проектны гамәлгә ашыруның ижтимагый файдасы	
	проект жирлектә яшәүчеләр өчен югары социаль, мәдәни, ял итү һәм башка ижтимагый файдалы дип бәяләнә: актив гражданлық позициясен формалаштыруга, сәламәт яшәү рәвешенә ярдәм итә, әхлак, толерантлық, башка социаль эhәмиятле сыйфатларга (чаралар, акцияләр, форумнар, форумнар) тәрбия бирүгә юнәлдерелгән; социаль өлкә муниципаль объектларын төзүгә, үстерүгә һәм ремонтлауга юнәлдерелгән; ижтимагый инфраструктура объектларын, төзекләндерү, рекреация зоналарын, социаль тарту нокталарын, халыкның күпләп ял итү урыннарын, мәдәни мирас объектларын булдыруга, үстерүгә һәм ремонтлауга юнәлтелгән; жирле эhәмияттәге автомобиль юлларын төзүгә (реконструкцияләүгә), капиталь ремонтлауга һәм ремонтлауга юнәлдерелгән	5
	проект ижтимагый файдасы булмаган буларак бәяләнә	0
2.1.2.	Мәсьәләненә актуальлелеге (кискенлелеге):	
	бик югары - халык тарафыннан проблема тәнкыйт буларак бәяләнә, проблеманы хәл итү халыкны тормыш белән тәэммин итү шартларына ярдәм итү һәм саклау өчен кирәк	8
	югары - проблема халык тарафыннан житди бәяләнә, аның чишелеше булмау яшәү сыйфатына тискәре йогынты ясаячак	7
	уртача - проблема халык тарафыннан актуаль дип бәяләнә. аның чишелеше яшәү сыйфатын яхшыртуга китерергә мөмкин	6
	түбән - халык тарафыннан актуаль дип бәяләнми, аның чишелеше тормыш сыйфатын яхшыртуга китерми	0
2.1.3.	Инициатив проектны гамәлгә ашырудан турыдан-туры файда күрүчеләр саны:	

	500 дән артык кеше	4
	250 дән 500 кадәр кеше	3
	50 дән 250 кадәр кеше	2
	50 кадәр кеше	1
2.1.4.	Инициатив проектның бер тұрыдан-туры файда күрүчегә исәпләгендә бәясе:	
	250 сумга кадәр	15
	250 сумнан 500 сумга кадәр	14
	500 сумнан 750 сумга кадәр	13
	750 сумнан 1000 сумга кадәр	12
	1000 сумнан 1500 сумга кадәр	11
	1500 сумнан 2000 сумга кадәр	10
	2000 сумнан 2500 сумга кадәр	9
	2500 сумнан 3000 сумга кадәр	8
	3000 сумнан 3500 сумга кадәр	7
	3500 сумнан	6
2.1.5.	Инициатив проект нәтижәләрен карап тоту (аларға ярдәм итү) максатларында алдагы чорларда өстәмә бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурлығы	
	юк	5
	эйе	0
2.1.6.	Инициатив проектны гамәлгә ашыру срокы	
	1 календарь елга кадәр	4
	2 календарь елга кадәр	3
	3 календарь елга кадәр	2
	3 календарь елдан артык	1
2.1.7.	Инициатив проект нәтижәләренең «яшәү срокы»	
	5 елдан	4
	3 елдан 5 елга кадәр	3
	1 елдан 3 елга кадәр	2
	1 елга кадәр	1
2.2.	Инициатив проектның оригинальлелеге, инновациялелеге	
2.2.1.	Инициатив проект идеясенең узенчәлекле болуы, оригинальлелеге	
	эйе	5
	юк	0
2.2.2.	Инновацион технологияләрне, яңа техник чишелешләрне куллану	
	эйе	5
	юк	0
2.3.	Инициатив проектны конкурста сайлап алуда катнашу өчен документлар әзерләүнен сыйфаты	
2.3.1.	Заявкага күшымта итеп бирелгән проект-смета (смета) документациясе болу (төзелеш (реконструкция), капиталь ремонт, объектларны ремонтлау)	
	эйе яки проект-смета (смета) документациясе зарурлығы юк	10
	юк	0
2.3.2.	заявкага күшымта итеп бирелгән презентация материаллары болу	
	эйе	10
	юк	0
2.4.	Жәмәгатьчелекнен инициатив проектны әзерләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнашуы	
2.4.1.	Инициатив проектны гражданнар тарафыннан финанслашу дәрәжәсе	

	инициатив проект бәясеннән 20 % тан	5
	инициатив проект бәясеннән 15 % тан 20 % кадәр	4
	инициатив проект бәясеннән 10 % тан 15 % кадәр	3
	инициатив проект бәясеннән 5 % тан 10 % кадәр	2
	инициатив проект бәясеннән 5 % кадәр	1
2.4.2.	Юридик затлар, шул исәптән социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар һәм индивидуаль эшкуарлар инициатив проектын финанслашу дәрәжәсе	
	Инициатив проект бәясенең 20 %ыннан яисә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар тарафыннан инициатив проект бәясенең 5 %ыннан финанслашу	5
	инициатив проект бәясеннән 15 % тан 20 % кадәр	4
	инициатив проект бәясеннән 10% тан 15 % кадәр	3
	инициатив проект бәясеннән 5 % тан 10 % кадәр	2
	инициатив проект бәясеннән 5 % кадәр	1
2.4.3.	Инициатив проектны гамәлгә ашыруда гражданнарның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт белән катнашу дәрәжәсе	
	инициатив проект бәясеннән 20 % тан	5
	инициатив проект бәясеннән 15 % тан 20 % кадәр	4
	инициатив проект бәясеннән 10 % тан 15 % кадәр	3
	инициатив проект бәясеннән 5 % тан 10 % кадәр	2
	инициатив проект бәясеннән 5 % кадәр	1
2.4.4.	Инициатив проектны гамәлгә ашыруда юридик затларның, шул исәптән социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның һәм индивидуаль эшкуарларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашу дәрәжәсе	
	проект бәясенең 20%ыннан яисә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларның инициатив проект бәясенең 5%ыннан хезмәт катнашуы	5
	инициатив проект бәясеннән 15 % тан 20 % кадәр	4
	инициатив проект бәясеннән 10 % тан 15 % кадәр	3
	инициатив проект бәясеннән 5 % тан 10 % кадәр	2
	инициатив проект бәясеннән 5 % кадәр	1
2.4.5.	Халык тарафыннан инициатив проектны яклай дәрәжәсе	
	инициатив проект гамәлгә ашырыла торган территориядә жирлек халкы саныннан 15 % тан	5
	инициатив проект гамәлгә ашырыла торган территориядә жирлек халкы саныннан 10 % тан 15 % кадәр	4
	инициатив проект гамәлгә ашырыла торган территориядә жирлек халкы саныннан 5 % тан 10 % кадәр	3
	инициатив проект гамәлгә ашырыла торган территориядә жирлек халкы саныннан 1 % тан 5 % кадәр	2
	инициатив проект гамәлгә ашырыла торган территориядә жирлек халкы саныннан 1% кадәр	1
«Рейтинг критерийлары» нәтижәсе:		«Конкурс сайлавын узу критерийлары» төркеменә керә торган һәр критерий буенча инициатив проектка бирелгән баллар суммасы
Инициатив проектны бәяләү		"Конкурс сайлавын узу критерийлары" нәтижәләре, "Рейтинг критерийлары" нәтижәсе

Шәхси мәгълұматларны эшкәртүгә ризалық

(инициатив проектны тапшыру урыны)

«___» 20__ ел

Мин,

(фамилия, исем, отчество)

Адрес буенча теркәлгән: _____

_____ серия _____ № _____ бирелгән
(шәхесне таныклаучы документ)
(дата)

(шәхесне танылаучы документны биргән орган)

«Шәхси мәгълұматлар түрінде» 2006 елның 27 июлендеге 152-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясы нигезендә әлеге затларга ризалық берім:

1. Шәхси мәгълұматларымны операторларға: Олы Битаман авыл жирилеге башкарма комитетының түбәндеге адрес буенча: 422700, Татарстан Республикасы Биектау районы, Олы Битаман ав., Мәктәп ур.: проект инициаторы вәкаләтләрен раслаучы фамилия, исем, атасының исеме, документ, контакт телефоны номеры, электрон адресы.

Шәхси мәгълұматларны эшкәрту мин тәкъдим иткән инициатив проектны билгеләнгән таләплөргө туры килү-килмәүгә карау, хокуклылық түрінде бәйләмә, мөмкинлекләр, мин тәкъдим иткән инициатив проектны гамәлгә ашыруның, проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлы булуы, аны конкурс нигезендә сайлап алуда узган очракта, шулай ук инициатив проектны гамәлгә ашыру түріндагы белешмәләрне электрон чыганакларда саклауны күздә tota.

Әлеге ризалық минем тарафтандында күрсәтелгән максатларға ирешү өчен кирәклөштік мәгълұматларыма карата гамәлләремне гамәлгә ашыруға, шул исәптән югарыда күрсәтелгән максатларға ирешү өчен, мәгълұматны алмаштыру, аларны бетерү, саклау, төгәлләштерү (яңарту, үзгәртү), файдалану, тапшыру, шәхси мәгълұматларны аеру, блоклау, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралған теләсә нинди башка гамәлләрне башкару өчен кирәк болған гамәлләргө карата берелә.

Олы Битаман авыл жирилеге Башкарма комитеты, Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты хезмәткәрләре үз йөкләмәләрен үтәү өчен таләп итеп торған күләмдә хезмәткә кирәк болған очракта минем шәхси мәгълұматларымнан файдалана ала.

Биектау муниципаль районы Олы Битаман авыл жирилеге Башкарма комитеты граждандарның шәхси күрсәткечләрен, гамәлдеге законнарда түрідан-туры каралған очраклардан тыш, өченче затларға ачмый.

Әлеге ризалық, әгәр федераль законда башкасы каралмаган болса, эшкәрту максатларына ирешү срокларына яисә әлеге максатларға ирешү зарурлығын югалткан очракта берелә.

Шәхси мәгълұматларны эшкәртүгә ризалық кире алынырга мөмкин.

(фамилия, исем, атасының исеме)

(имза)